

HTE | HEA

Hortobágy Természetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

A Szikes vizes élőhely láncolat rehabilitációja a Hortobágyon című pályázat összeállításának tapasztalatai

LIFE21-NAT-HU-SODIC WETLAND SYSTEM

ECSEDI ZOLTÁN, 2022. JÚNIUS 22., BUDAPEST

HTE | HEA

Hortobágyi Természetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Nagy-Vókonyai vizes és pusztai rehabilitáció (LIFENAT02/H/8638) (2002-2007)

Általános cél: egy élőhely-mozaik teljes rehabilitációja, újraélesztése, 200 ha-os árasztott és vegyesen tartott háziállatokkal legeltetett vizes élőhely kialakítása és fenntartása vízimadaraknak.

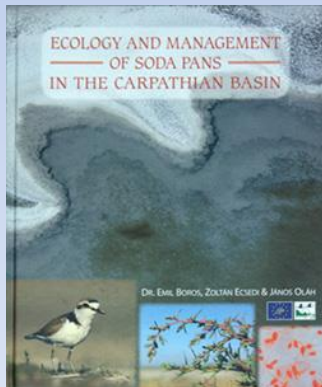

HTE | HEA

Hortobágy Természetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Szikes tavi élőhely-rehabilitáció a Hortobágyon (LIFENAT07/H/000324) (2009-2013)

Általános cél: egy elpusztult szikes tó újraélesztése. Kárpát-medencei szikes tavak természeti állapotának felmérése és rehabilitációs tervek készítése.

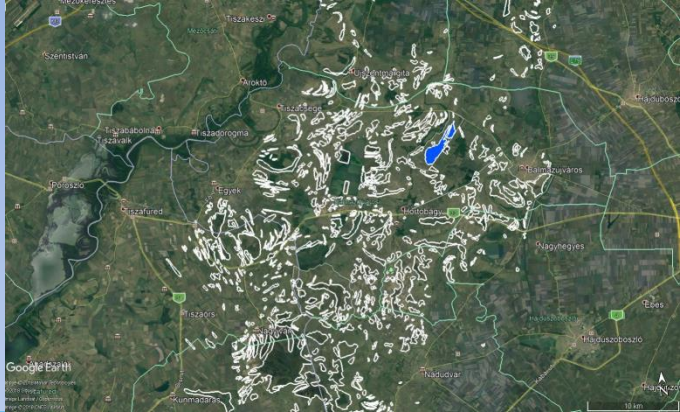

HTE | HEA

Hortobágy Természetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon (LIFE11 NAT/HU/000924) 2014-2020

Általános cél: 650 hortobágyi legelőtóból 16-ban a nyílt vízfelület arányának növelése legeltetéssel. Nincs árasztás, csak csapadékvízzel való feltöltés a közvetlen vízgyűjtőkről.
(Kedvezményezett: Hortobágyi Nonprofit Kft, partner: Hortobágy Természetvédelmi Egyesület)

HTE | HEA

Zám-Csirés, 2014

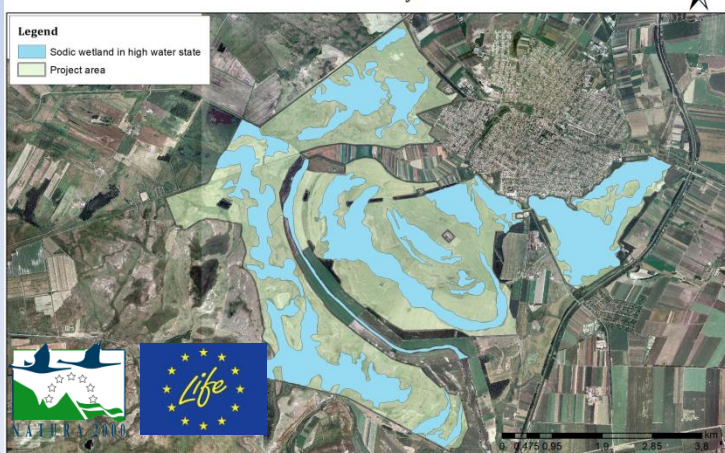
Restoration of natural watercourses to reduce water deficit on sodic wetland system in the Hortobágy

HTE | HEA Természetes vízjárás rehabilitációja egy hortobágyi vizes élőhely-láncolat vízhiányának felszámolása érdekében

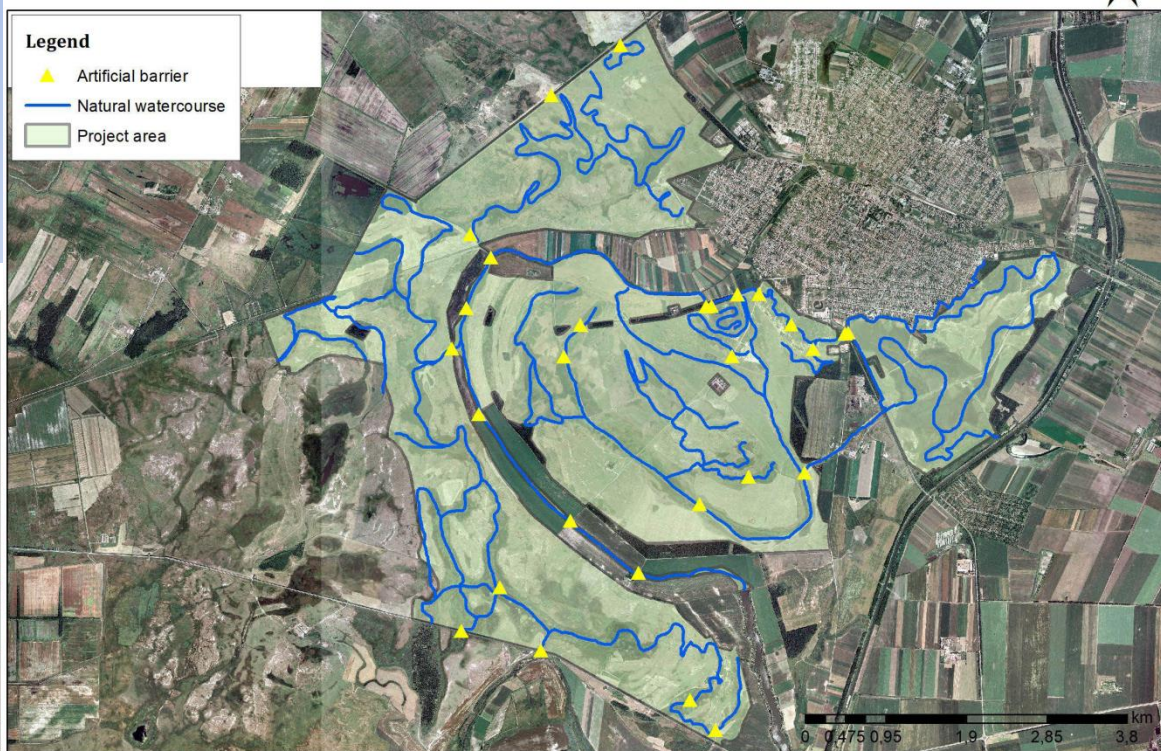
Hortobágy Természeti Környezetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Általános cél: A project elsődleges célja **csökkenteni a jelentős vízhiányt** a szikes vizes élőhelyekben. Ezt úgy tudjuk kivitelezni, hogy ha a közvetlen vízgyűjtőről származó csapadékot kiegészítjük a 6000 hektáros vízgyűjtőn képződött évi 1,1-1,5 millió m³ csapadékvízzel, amit a rehabilitálandó természetes vízrendszeren a 14 víztestbe kormányozzuk.

Sodic wetland system

Natural watercourse system

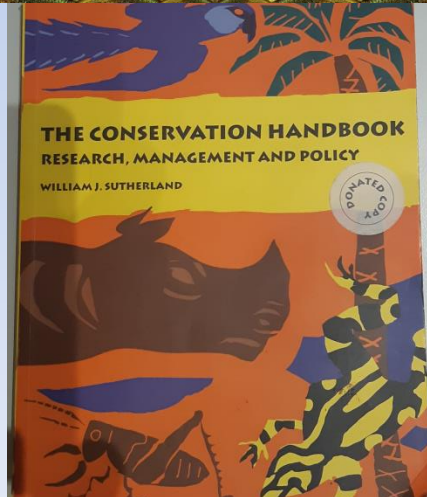

HTE | HEA

Hortobágy Természetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Mi kell a LIFE pályázat írásához

HTE | HEA

Hortobágyi Természeti Védelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Probléma fa

probléma fa - Microsoft Excel							
Fájl Kezdőlap Beszúrás Lap elrendezése Képletetek Adatok Korrekktúra Nézet							
Beillesztés Vágólap	Kivágás Másolás Formátummásolás	Calibri 11	Fontok	Stílusok	Stílusok	Stílusok	Stílusok
A22							
1	A	B	C	D	E	F	G
2	Effects			Increased spending of farmers	Fewer ecotourists in the micro-region		
3							
4		Disappearance of priority breeding bird species	Dramatic decrease of priority breeding and staging bird populations	The amount of grazable grass yield decreases	Ecotourism resources decline	Disappearance of priority non-avian species	Increased atmospheric drought, an adverse effect of climate change
5							Declining
6							
7							
8		Decreased number of priority water birds		Character sodic wetland habitats transformed into characterless dry habitats		Water residence time in sodic wetlands has decreased significant	
9							
10	Core problem	Significant water deficit in the sodic wetlands					
11							
12							
13	Causes	Human induced changes in hydrological conditions: continuous drainage		Rainwater from a distant catchment runs through the site, the natural storage capacity of depression unexploited		Anthropogenic reduction of habitat connectivity: sodic wetland system fragmentation	
14							
15							
16		Drainage canals in use on sodic wetlands	Drainage canals in use on catchment areas	The Water Authority, commissioned by HNPd to manage the area, is interested in draining rainwater without delay through the existing canals	Existing partly canalized watercourses are not suitable to fill all dry depressions	Destruction of natural watercourses by embankments, deep canals, roads, agricultural land and borrow pits	Invasive non native
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							

HTE | HEA

Hortobágyi Természeti Védelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Logical framework

logical framework (utolsó) - Microsoft Excel							
	A	B	C	D	E	F	G
1	Goal			Increasing income of farmers	More ecotourists on the project site		Decreasing atmospheric drought, an effect of climate change
2							
3		Appearance of priority breeding species e.g. <i>Charadrius alexandrinus</i>	Increasing priority breeding and staging bird populations	The amount of grazable grass yield increases	Ecotourism resource expansion	Appearance of priority species or communities	Productivity
4							
5							
6		Increased abundance of priority water birds		Characteristic dry habitats transformed into characteristic sodic wetland habitats			Water residence time
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13	Purpose	Elimination of continuous drainage		Store rainwater on natural depression accumulated from more distant catchment and Balmazújváros town		Re-establish regional connectedness of sodic habitat wetland patches	
14							
15							
16	Outputs	Elimination of 13 558 m long working drainage canals on sodic wetlands	Elimination of 2 984 m working drainage canals on catchment areas	Under the management of HEA, 1 147 hectare (13 percent) sodic wetland replenishes the water deficit with 1.1-1.5 million cubic meters of rainwater per year	Construction of a 2242-meter-long winding bypass canal, which flooding 69 hectare restored sodic wetland	Restore function of natural watercourses with 50 m bank and 4 unused sluices elimination, with reconstruction of 7 new sluices, 8 culverts, 3 permanent pumping stations: 3000 ha 1530 habitat is higher conservation level	All invasive alien species mostly <i>Elaeagnus</i> and <i>Rubus</i>
17							
18							
19	Activities	A) Elimination of drainage canals on sodic wetlands and its catchment areas		A) Adaptive inundation management of sodic wetlands by HEA	A) Restoration Ciglé-ér semi-natural watercourse and effected sodic wetlands	A) Complementary flooding of Daru-Karinkó sodic wetland habitat, B) Restore the watercourse connection of Kádarcis - Magdolna-ér Ciglé-ér-Nyilas járás és Nyírbájos-ér	A) Eradication of invasive alien species
20							
21							
22							
23							
24	WP	WP1: Restoration and management of natural and semi-natural sodic watercourses, wetlands and near catchment system					
25							
26							
27							
28	Logical framework	Narrative summary	Indicators	Means of verification	Assumptions and risks	Narrative summary	Indicators
29							
30	Goal	Reduce water deficit in the sodic wetlands	A) After the restoration on the 13 waterbody increase the annual water level by 100 %, mert a helyi csapadékok legkevesebb 1.1-1.5 millió m ³ -ot. B) Az időjárásviszonyok 95%-án elérni a referencia állapotot. C) Increase the abundance of the priority water birds by 100-300%.	Water level records and annual drone habitat survey, annual direct counts and territory mappings of birds	No drastic autumn-winter rainfall deficit		
31							
32							
33	Purpose	Elimination of continuous drainage	A) 100% of the working canals elimination by mid-time of the project period. C) 95% of the priority bird species increasing and	Project records and mapping, annual direct counts and territory mapping of birds	If the factors causing continuous drainage are eliminated, the water deficit in sodic wetlands will be	Store rainwater on natural depression accumulated from more distant	600 ha mainly dry but formerly wetland habitat transforms into characteristic sodic wetland habitat and 300 ha wetland habitat becomes more sodic
34							
35							
36							

HTE | HEA

Hortobágyi Természeti Park Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Szükséges eszközök

Munkacsomag 1: *Project irányítás és kommunikáció*: Feladat 1.1: Általános project irányítás és kommunikáció; Feladat 1.2: Tanácsadó testület működése; Feladat 1.3: Projekt haladásának nyomon követése, elemzése és jelentése

MCS2: *Rehabilitációja és kezelése a természetes vízjárás rendszernek és vízgyűjtőjének*: Feladat 2.1: Hatásvizsgálat készítése; Feladat 2.2: Rehabilitációs vízügyi kivitelezési terv készítése; Feladat 2.3: Lecsapoló csatornák felszámolása 2.4: A hajdani természetes vízszállító rendszerek rehabilitációja; Feladat 2.5: Szikes vizes élőhelyek mederszerkezetének rehabilitációja; Feladat 2.6: A szikes vizes élőhelyek és vízszállító rendszerek vízigény kezelése

MCS3: *Problémát okozó fajok kezelése*: Feladat 3.1: A problémát okozó bokrok és fák eltüntetése 3.2: Optimalizált legeltetési rendszer működtetése a kezeletlen területrészeken.

MCS4: *Optimalizált legeltetési rendszerek működtetése gazdálkodókkal*: Feladat 4.1: Bemutatás és oktatás; Feladat 4.2: Kivitelezés.

MCS5: *A project eredményeinek nyomon követése, elemzése és jelentése*: Feladat 5.1: Monitoringja és elemzése a vizes élőhelyek környezeti változóinak; Feladat 5.2: Monitoringja és elemzése a madarak, kételtűek, makrogerinctelenek, beporzók és **növénytársulások** változásának; Feladat 5.3: Monitoringja és elemzése a kezelés hatásának; Feladat 5.4: Madarak fészkelési sikerességének mérése; Feladat 5.5: A terület ökoszisztéma szolgáltatásának mérése és elemzése.

MCS6: *Az eredmények bemutatása és terjesztése*: Feladat 6.1: A projekt bemutatása; Feladat 6.2: Az eredmények és tapasztalatok átadása; Task 6.3: Környezeti nevelés és oktatás

MCS7: *Fenntarthatósága, megismételhetősége és hasznosíthatósága a project eredményeknek*: Feladat 7.1: Tervek készítése; Feladat 7.2: A tervek megvalósítása

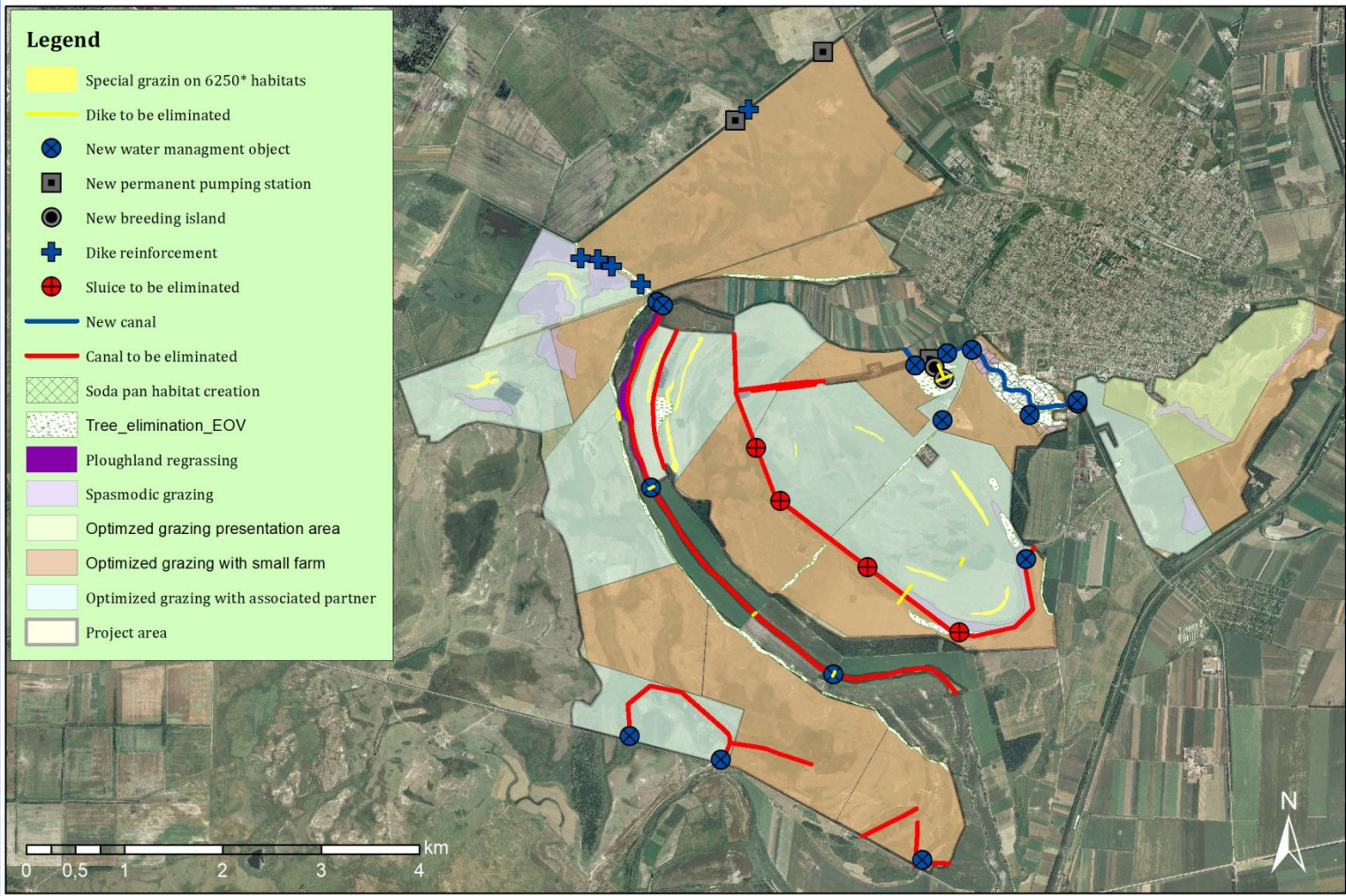
HTE | HEA

Hortobágy Természeti Védelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

Summary of the restoration works

Legend

- Special grazin on 6250* habitats
- Dike to be eliminated
- New water managment object
- New permanent pumping station
- New breeding island
- Dike reinforcement
- Sluice to be eliminated
- New canal
- Canal to be eliminated
- Soda pan habitat creation
- Tree_elimination_EOV
- Ploughland regrassing
- Spasmodic grazing
- Optimized grazing presentation area
- Optimized grazing with small farm
- Optimized grazing with associated partner
- Project area

HTE | HEA

Hortobágy Természetvédelmi Egyesület
Hortobágy Environmental Association

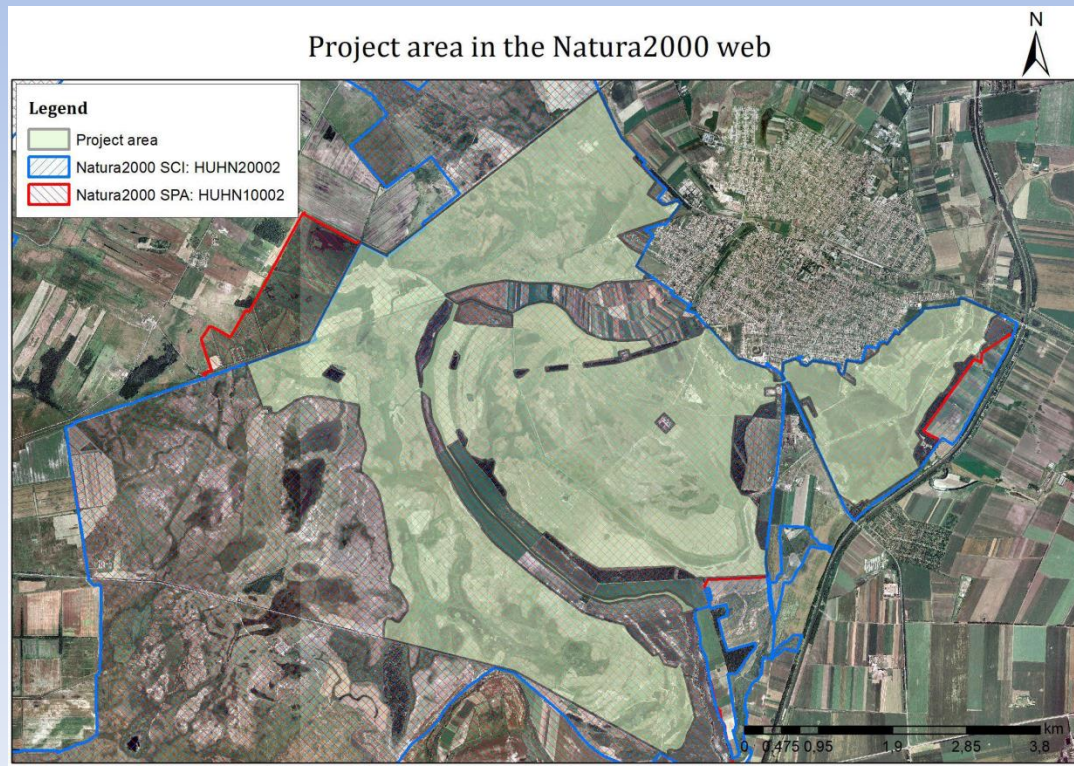
Javaslatok

Pályázatírás:

- 1) Szervezetek, konzorcium, projektirányítás
- 2) Pénzügyi tervezés
- 3) Probléma fa, logical framework, WP-k
- 4) Uniós jogszabályokhoz illeszkedés
- 5) Térképek, ábrák, Annex fényképek

Pályázatírási tréning:

1. Szervezeti felépítés: partnerek, menedzsment
2. Pénzügyi tervezés
3. Probléma fa, logical framework, WP-k
4. Uniós jogszabályokhoz illeszkedés

Köszönöm a figyelmet!

Köszönet a fényképek készítőinek: Balla Dániel, Simay Gábor,
Szilágyi Attila, Oláh János